

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

W czasie nabożeństwa, które odbyło się w Jasnej Górze. Cała niemal Częstochowa łącząc się wszyscy skłoniłi polskiemu podajacy (do prastarej Bazyliki Solenna sume odprawil o. Wincenty, kazanie wyglosil o. Pawel, przeprowadzajac paralele miedyz uroczystoscia Koscielna z racji odnalezienia Krzyza sw. a uroczystoscia narodowa 124 rocznicy ogłoszenia Konstytucji majowej, przypadajacej w tymte dniu, 3 maja. Pienia religijne podczas sumy wykonal chór „Lutni“ pod batuta p. Smugi i chór klasztorny pod batuta p. Droba, przy akompaniamencie orkiestry Lutni. Podczas procesji ogólna uwage zwrócił szan. Nar. amarantowy z Białym Orłem, niesiony przez rosnego utana. Całosc obchodu wczorajszego miała charakter nader podniosly.

W Gimnazjum Polskiem.
Dzien wczorajszy przeszedl w szkołach, stosownie do okolicznosci, nader uroczyście. W Gimnazjum Polskiem żywe słowo o wielkopomnej Konstytucji wyglosil profesor Marek Marcelli Wigurski, wznieajace w sercach i umyślach młodzieży cześć dla twórców niezapomnianego dzieła.

Majowe nabożeństwo na Jasnej Górze.
Majowe nabożeństwo jest Jasnej Górze odprawiane są codziennie o godz. 4 po poł.

Święto cechowe.
Dziś we wtorek 4 bm. tj. w dzień św. Florjana w kościele św. Zygmunta o godz. 9 i pół rano odbędzie się nabożeństwo na intencję cechu kowali.

Nabożeństwo zdunów.
Dziś we wtorek 4 bm. o godz. 8 rano w kościele św. Zygmunta odbędzie się nabożeństwo cechowe zdunów.

Zebrańie nauczycielstwa ludowego.
Jutro w środę 5 bm. o g. 4 po poł. w Magistracie odbędzie się posiedzenie nauczycielstwa ludowego.

Zebrańie Stow. Rzem.-Przemysłowego.
W sobotę 8 bm. o godz. 6 wieczorem, w Stow. Rzem.-Przemysłowym, I Aleja 9, odbędzie się roczne ogólne zebrańie członków tegoż Stow.

Z biura Opiekunów dzielnicowych.
Niniejszem. podejże się do ogólnej wiadomości, że biuro Opiekunów dzielnicowych z dniem 1 maja zostało przeniesione z gmachu Tow. Dobroczynności przy ul. Staszycar nr. 6 do domu dr. Marczewskiego, ul. Cerkiewna nr. 9.

Z komitetu zużytkowania wolnych placów.
Na niedzielne posiedzeniu Komitetu zużytkowania wolnych placów stwierdzono, że wielu obdarowanych działkami ziemi nie zajęło się obrobitaniem swych poletek. Ta okolicznosc zmusza komitet przypominieć takim osobom, że jeśli do niedziel 1. i do d. 9 bm. nie uprawią swych ogródków, będą pozbawieni prawa korzystania z tej ziemi i działki zostaną oddane komu innemu. Oprócz tego wszyscy pozbawieni działek, również będą pozbawieni prawa do korzystania z zapomog filantropijnych, o czem Doraźna pomoc będzie poinformowana.

Ci, co uprawili swe działki otrzymają bezpłatnie po kopie i więcej kapusty, którą należy podgnoić, aby otrzymać należyty urodzaj Nawoz taki można zbierać sobie, bądź na podwórcach, bądź na drogach.

Dla otrzymania zaś lepszego urodzaju kartofli dobrze będzie gdy zostanie poniesiony wydatek 50 kop na sól potasową, którą należy posypać po wierzchu ziemię obsadzoną tym produktem.

Komitet zwraca się z prosbą do wszystkich właścicieli domów i opiekunów dzielnicowych, aby powyższe wiadomości rozpowszechnili pomiędzy ludnością zainteresowaną.

Listy do odebrania.
W Biurze Komisji pośrednictwa w pracy (Aleja 16) są do odebrania listy pod następującymi adresami:

o Antoni Gologowski, ul. Mickiewicza, przez p. Tabaczyńskiego dla doręczenia M. Kwiecińskiej.

Helena Wagner, Częstochowa.
Antonina Nowak, Ostatni Grosz, ulica Piękną nr. 86.
Aniela Musik, wieś Nierada.

Adeła Zajden—Krawkowska 51; Józefa Kosta—Mikołajowska 26; Leokadja Pentofel—Kawia 13 i Anna Chrusicka—Krawkowska 28.

Do robót polnych.
Biuro Kom. Postr. w pracy (Aleja 16) poszukuje do robót polnych na Śląsku 14 zdolnych kosiarzy, 4 chłopów.

Warunki: 1 m. 30 fan.—1 m. 50 f. dziennie, prócz tego może być robota na akord. Ordynaryja kobiet na tydzień: 4 f. chleba i na 4 funty pieniądza; mężczyzny 5 f. chleba i pieniądza na dalsze 5 funt. tygodniowo. Późatem: 1 funt kaszy, 2 f. grochu, 25 funtów kartofli, 2 funty maki, 1 funt smalcu i pół funta soli tygodniowo; 70 fenigów na mięso, 1 litr mleka dziennie.

Zrzeczenie się.
W uzupełnieniu notatki pod powyższym tytułem, zamieszczonej przed kilku dniami na łamach naszego „Gońca Częstoch.” nadmienić należy, iż adw. prawn. Wajtraub był członkiem Komisji sądowo rozręcznej, a nie karnej, jak mylnie podano.

Ostatyczny termin.
Za dzieło Didona dają ostatecznie rb. 8 kop. 75, jeżeli w przeciągu 3 dni nikt nie da więcej—dzieło przedzie na własność reflektanta. Jak wiadomo dochoć przeznaczono na go dnych.

Kto da więcej?
W kantorze administracji naszego pisma jest do sprzedania na głośnych „Pan Tadeusz“ Mickiewicza, w pięknej oprawie, za rb. 8.

Za srebrną broszkę dają kop 75. Za zegarek srebrny męski dają rb. 1 kop 50.

Kto da więcej?
Los b. naczelnika powiatu.

Według doniesienia wiedeńskich „Neue Freie Presse“ w styczonych ostatnio walkach zginął generał rosyjski baron von Mirbach.

Baron von Mirbach był w swoim czasie naczelnikiem powiatu będińskiego.

Bogata „biedna“.
Niemalą sensację wywołal w tych dniach w okolicach Jasnej Góry wydatek zgubienia rb. 150 przez kobietę „ubogą“, wyczekującą codziennie w południe z garnuszkiem na obiad z kuchni nr. 2. Pozornie nikt-by nie przypuszczal, że kobiecina więcej, niż skromna, wyrzekająca na biedę i korzystająca z zasiłków w gotówce, w naturze posiadała w dziesiętzych ciężkich nietylko dla niej, ale dla każdego czasach taki zapas gotówki. Wyobraził sobie można rozpacz uszkodzonej, która ani wątpia, że strata jej jest bezpowrotną. Tymczasem—pomimo ciężkich obecnie warunków—uczciwość ludzka nie zainkwieła, bo znalazła poważnie na dziś sumy złożył ją na ręce jednego z kapłanów, który pieniądze uszkodzonej zwrócił.

Falszowanie maki.
W piątkowym numerze naszego „Gońca Częstoch.” z d. 30 kwietnia zamieszciliśmy pod powyższym tytułem notatkę, zaczerpniętą z protokółu, która brzmiała jak następuje.

Biuro policji otrzymało zarwado mienie, że właściciel młyna parowego na Dębiu, Berkowicz, nakazał swym pracownikom dosypywać do maki mączki kamienną, polnego szpatu, celem dodania mące ciężkości. Berkowicza pociągnięto do odpowiedzialności.

W sprawie powyższego z biura Dyr. policji otrzymaliśmy następujące rozporządzenie.

Wzmiąnkę, zamieszczoną w piątkowym „Gońcu Częstoch.” o falszowaniu maki prosimy odwołać, ponieważ oskarżenia wymierzone przeciw p. Berkowiczowi powstałe ze strony osoby posadzonej przez Berkowicza o kradzież i jeszcze nie zostało przez sąd stwierdzona.

Z czego żyją.
Od szeregu miesięcy w Częstochowie namnożyło się wielu eleganów w wieku 18—20 lat, którzy nie sięjąc i nie orząc mają nietylko na modne garnitury i lakiery, lecz i na kawiarnie oraz restauracje, które odwiedzają w towarzystwie dam. Rozdzieli się więc pytanie—z czego ci młodzieńcy żyją.

Także „lekarstwo“.
Milicja miejska w kamieniołomach Swityla znalazła znaczną ilość końskich kości. Po sprawdzeniu okazało się, że dwaj mieszkańcy Zawodzia: Paweł Majda i Jan Musiał „oprawiali“ tam zdołanego konia. P. M. i J. M. trudnią się sprzedażą końskiego tuszcy, jako lekar. Do czego więc dziś ludziska się nie biorą. A że najwych nigdy nie brak—domorośli „lekarze“

urprawiali swój proceder z dodatnim skutkiem oczywiście dla swych kieszeni.

Ypern—Ypres.

Ypres, ufortyfikowane miasto we Flandrii zachodniej, leżące nad rzeką Yperli, już w wiekach średnich zdobyło sobie duże znaczenie, jako silnicę z wyrobów sukiennych i bawelnianych oraz koronek. Pozostałością z tych czasów są wspaniałe Sukiennice, których budowę rozpoczęto w XIII wieku; później zamieniono na ratusz.

Ozdobę tych Sukiennic stanowi 44 posągów krzągłat flamandzkich, dzieło rzeźbiarza Puyenbroeka i freski Guffensa i Swertsra. Również z XIII wieku pochodzi gotycka katedra św. Marcina z pięknym chórem. W czasach tych Ypres liczyło rzekomo około 200,000 mieszkańców, posiadało ozdobną dzielnicę robotniczą, która wykształcała całe zastępy rzemieślników, rozchodzących się po całej Europie i utrwalających chwałę miasta.

W wieku XIV Ypres wzięto udział w powstaniu przeciw brabiemu Flandrii. Na czele powstania stanął burmistrz miasta Filip Artevelde. Bitwa pod Roosebeke w r. 1380, w której z pomocą hr. Flandrii przysły wojska francuskie, przyniosła klęskę powstańcom i zmusiła ich do poddania się.—Później wybuchło ono jednak na nowo. W r. 1383 stanęły pod miastem pomocnicze wojska angielskie i rozpoczęły oblężenie. Po zaciętych walkach zdołano je odeprzeć, ale cała handlowo-przemysłowa dzielnica uległa zniszczeniu. Znaczna część ludności opuściła ojczyste miasto i osiedlać się zaczęła w Holandji i Francji. W ciągu lat kilku kwitnęło miasto handlowo doszło do zupelnego niemal upadku.

W wieku XV Ypres poczęło dźwigać się na nowo, ale późniejsze wojny XVI i XVII stulecia, w których ponownie oblegali Ypres wojska francuskie i hiszpańskie rozwój ten powstrzymały. Do dawnej świetności nie powróciło już nigdy.

Obecnie liczy Ypres około 20,000 ludności. Rozległe place i ulice, okazałe budowle hal handlowych, zachowane do dnia dzisiejszego, przypominają dotąd dawniejsze znaczenie miasta, jego potęgę na przełomie średniowiecza i następującej po niem epoki. Obecnie losy znowu powołały Ypres na widownię wojny i uczyniły imię jego głośnem. Miasto leży w punkcie węzłowym kolei Ostenda-Armentieres i Kortrijk-Poperinghe, w nader żyznej okolicy.

Rozmaitości.

Jeszcze jedna przepowiednia.
„Poseł Ewangelicki“ donosi: 85 letnia Anna Pellarowa, zmarła przed 2 laty w Dulnych Datyniach (pow. cieszyński), opowiadała na krótko przed śmiercią wobec świadków o przepowiedni, że Polska będzie wolną w tym roku, w którym Wielkanoc przypadnie na św. Wojciecha. Święto Patrona rycerstwa polskiego obchodzą Kościół 23 kwietnia, a święta wielkanocne w roku 1916 właśnie przypadają na ten dzień. Od ostatniego rozbitu Polski nie zdarzył się jeszcze ten wypadek.

Sprzedaż starych podkładów

Magistrat miasta Częstochowy podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 4 bieżącego miesiąca odbędzie się na ulicy Teatralnej przed dawnym dworcem Herbowski, sprzedaż przez licytację 220 sztuk starych sosnowych podkładów, zdjętych z rowu ulicznego. Sprzedaż rozpocznie się od ceny 15 kop. za sztukę „in plus“.

Godzina rozpoczęcia licytacji 10. przed południem.—
m. Częstochowa, 3 Maja 1915 r.
Prezydent **GLAZEK.**
Radny-Sekretarz **Pawlak.**

Teatr PARYSKI II Aleja 19
Program od soboty 1 do wtorku 4 Maja, (włącznie)

Tylko z miłości
Wybitny dramat w 3-eh częściach.
Krótkotrwałe szczenię
Wspaniała komedia.

Życie roślin (natrą)
Tygodnik „Elko“ № 7.
Aktualności z wojny obecnej.
W poniedziałek 3 i wtorek 4 Maja
Mad programi
August grubokory (bar. kom.)

NA SCENIE:
Towarzystwo Artystów komedowo-operalnych pod artystycznym kierownictwem Romualda BERTERA Artysty sceny polskiej w Kijowie.

Piosenki tyrolskie
Operetka w 1 akcie, słowa Aleksandra Baumana, muzyka Tomasza Koschata.

Zmiana programu w **Środy i Soboty**
Początek przedstawień o g. 4½ po poł.
Ceny miejsc: Kupon od 10 do 70 pf. Krasoło perłowe 50 pf. Caterja 30 pf.

Teatr „ODEON“ II Aleja 43
Program od soboty 1 do wtorku 4 Maja 1915 r.

Fałszywy krok albo Tajemnica Eryki
Wybitny dramat w 3-eh częściach, z serji włoskiej „Filma Art“.

Kronika Wojenna
Zdjęcia z terenu wojny

Jan w ekstazie (komiczny)
Brzeg morski podczas burzy
Zantury.

Kryształ na przynonim obdzie (kom.)

Ceny miejsc: 15, 20, 20 i 10 kop. Dzieci: 10, 10 i 5 kop.

Początek przedstawień o godzinie 5-ej, w święto o godz. 3 po południu

Wielki wybór papierów listowych i kopert
w Drukarni
F. D. WILKOSZEWSKIEGO
II-ga Aleja Nr. 38.

Apteka w I Alei
„K. Jerzmanowski“
z dniem 1 Maja rozpoczyna wyrabiać **Kefir**. Mleko wprost z obory, codziennie kontrolowane.

Komitet Żywnościowy przy Radzie Miejskiej przetrzebuje zaraz do zwózki zboża i kartofli około 30 furmanek, które mogą być zajęte około 2 miesięcy. Zgłaszają się należy do biura Komitetu Dojazd № 1. (I-sze piętro).

LEKARZ DENTYSTA
Stefan BARYLSKI
przyjmuje od 10 do 12 i od 3 do 5 pp.
Częstochowa II Aleja № 48.

Zgineła księżniczka Kasy Poś. Oszczędnościowej Nr. 1414.
Kupię srebrny niski wózek dziecinny Corliw na 11 m. 4.
Rower do sprzedania ul. Dojazd Nr. 17.
Wiadomość u stróża.

Potrzebna stara sólina kucharka która jednocześnie musi utrzymać dwa pokoje w zupełnej czystości. Wiadomość II Aleja 38 Parozwieczka. 276-

Udziałem pojedynczo i w kompletach lekcji francuskiego języka, literatury i konwersacji. Kurs niży metody lycoum paryskiego. wyższy według programu Sorbony w Paryżu. Szkolna 8 (drug) mieszkanie 6 drugie piętro. 277-

Wskop 2 pokoje i 3 pokoje kuchnie wyciep 280 wycinaje 2 Aleja 25.
Zgineła księżniczka Kasy Poś. Oszczęd. Nr. 1768 206-

Tanie udzielam lekcji i korepetycji, Szkolną 5a m. 21, parter.
Kierownik Literacki **F. J. Galiński.**